

VÝROČNÁ SPRÁVA 2012

NADÁCIA – CENTRUM SÚČASNÉHO UMENIA (logo)

OBSAH

Úvod

Správna rada

Zamestnanci

I. Výstavné aktivity

I.1. CENA OSKÁRA ČEPANA 2012

I.2. AUKCIA SÚČASNÉHO SLOVENSKÉHO UMENIA 2012

I.3. OPEN GALLERY 2012

I.4. BRATISLAVA ART FESTIVAL – BLAF

II. Grantové programy

III. Informačné centrum

III.1. KNIŽNICA

III.2. DOKUMENTÁCIA

IV. Nadácia a PR

V. Partneri N-CSU v roku 2012

VI. Správa audítora

POZNÁMKA: V texte výročnej správy sú použité zaužívané skratky názvov programov a inštitúcií: N-CSU = Nadácia – Centrum súčasného umenia; COČ = Cena Oskára Čepana; BLAF = Bratislava Art Festival atď.

Adresa:

Nadácia – Centrum súčasného umenia

Kozia 11, 811 03, Bratislava

Tel./Fax.: +421 2 5441 33 16 alebo +421 2 5441 66 62

www.ncsu.sk

e-mail: bohdana@ncsu.sk; lucia@ncsu.sk

Správna rada N-CSU:

prof. Milan Čorba – Vysoká škola múzických umení (predseda Správnej rady)

Ing. Ingrid Brocková – Ministerstvo zahraničných vecí SR

Mgr. Alena Pániková – Nadácia otvorenej spoločnosti, Bratislava

prof. Zuzana Gindl-Tatárová, ArtD. – Vysoká škola múzických umení

prof. PhDr. Ján Bakoš, DrSc. – Ústav dejín umenia SAV, Bratislava

Ing. Martin Barto, CSc. – Všeobecná zdravotná poisťovňa

Mgr. Juraj Vaculík – Made by Vaculik, s.r.o.

Zamestnanci N-CSU:

Bohdana Hromádková – správkyňa nadácie

Kristína Paulenová – zástupkyňa riaditeľky

Lucia Gavulová – programová koordinátorka

Michal Stolárik – programový koordinátor

Externá spolupráca:

Nadežda Majková – účtovnícke služby

Monika Vargová – príprava ekonomických podkladov

Uršula Žúzi – produkčná spolupráca na projekte Bratislava Art Festival – BLAF

I. Výstavné aktivity:

I.1 CENA OSKÁRA ČEPANA 2012

Za N-CSU:

Lucia Gavulová, Michal Stolárik

Organizátor:

Nadácia – Centrum súčasného umenia

Projekt bol podporený: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Západoslovenská energetika

V spolupráci s: Trust For Mutual Understanding, The Foundation For A Civil Society, Slovenská výtvarná únia, Slovenská národná galéria, KC Dunaj, Zaty Bažant, Club-Mate

Mediálni partneri: Rádio_FM, SME, Vlna, Inspire Magazine, in.ba, citylife.sk, Doba, artyčok.tv, Lemon, Shiz.sk, Profil

Cena Oskára Čepana je každoročne vyhlasovaná súťaž určená vizuálnym umelcom so slovenským štátnym občianstvom a vekom do 35 rokov. Nie je obmedzená konkrétnym výtvarným médiom – vzťahuje sa na výstupy v ľubovoľnom médiu súčasného vizuálneho umenia. Projekt Cena Oskára Čepana bol na Slovensku založený v roku 1996, z iniciatívy Wendy W. Luers, zakladateľky a riaditeľky americkej nadácie Foundation for a Civil Society. Od roku 2001 je súťaž známa pod aktuálnym názvom Cena Oskára Čepana, ktorý odkazuje k menu slovenského teoretika umenia Oskára Čepana (1925 – 1992). Od roku 2002 je Cena súčasťou medzinárodného networku príbuzných súťaží, organizovaných v Strednej – a Východnej Európe YVAA – Young Visual Artists Awards, www.yvaa.net. Víťaz Ceny Oskára Čepana získava 6-týždňový rezidenčný pobyt v International Studio & Curatorial Program / ISCP v New Yorku, USA (www.iscp-nyc.org), finančnú odmenu v hodnote 2.600 eur a samostatnú výstavu v Slovenskej národnej galérii po návrate z rezidenčného pobytu.

V roku 2012 organizovala Nadácia – Centrum súčasného umenia sedemnásť ročník súťaže. Umelci do 35 rokov so slovenským štátnym občianstvom a ukončeným vysokoškolským vzdelaním sa do projektu mohli prihlásiť do 4. júna 2012, a to buď individuálne alebo na základe vyplnenej prihlášky s požadovanými prílohami a vizuálnou dokumentáciou. Prihlásilo sa 35 uchádzačov, z ktorých medzinárodná odborná komisia v zložení Edit András /HU/, Fedor Blaščák /SK/, Ondřej Chrobák /CZ/, Maja Fowkes & Reuben Fowkes /GB, CRO/ a Gábor Hushegyi /SK/ vybrala do finále umelcov, ktorých práca a prístup k tvorbe majú rôznorodý charakter, vzbudzujú diskusiu a podnecujú úvahy o podobách súčasného vizuálneho umenia na Slovensku: Tomáša Džadoňa (1981), Miru Gáberovú (1979), Ota Hudeca (1981) a Mateja Vakulu (1981). Absolútny víťaz Ceny Oskára Čepana 2012, Mira Gáberová, bola vyhlásená 20. septembra, kedy bola zároveň sprístupnená výstava finalistov a víťazky v priestoroch Slovenskej výtvarnej únie v Bratislave. Rozhodnutie bolo verejnosti oznámené na večernom oficiálnom odovzdaní Ceny. Výstava finalistov a víťazky trvala do 14. októbra 2012.

Tomáš Džadoň (1981) absolvoval Akadémiu výtvarných umení v Prahe. Zaujímajú ho rozdiely a rozpory medzi moderným spôsobom života a kultúrnymi tradíciami

slovenského prostredia. Po formálnej stránke pracuje s tvorbou objektov, site-specific inštalácií a verejných intervencií, pričom narába s prvkami lokálnej kultúry a lokálne preferuje pred globálnym. Jeho výstupy sú typické programovým balansom na hranici medzi gýčom a dôležitými motívmi pamäte a nostalgie.

Mira Gáberová (1979) dosahuje vo svojej tvorbe prostredníctvom prvkov drámy, tragédie a melanchólie efekt pátosu, ktorý zámerne pretvára. V rámci toho sa dostáva do permanentných významových konfrontácií, výsledkom ktorých je následné zmierenie sa s chaosom. Zaoberá sa formálnymi limitmi videa, pracuje s dekonštrukciou a rôznymi formami autorskej spolupráce, interpretácie a apropriácie. Jej posledné diela na seba preberajú podobu videa, performance, inštalácie, fotografie a kresby.

Oto Hudec (1981) sleduje hranicu medzi umením – reprezentáciou krásy a remeselnej zručnosti – a aktívnym politickým životom. Jeho tvorba kladie viac otázok, ako núka odpovedí; jej zámerom nie je motivovať za každú cenu k činu, ale k zamysleniu sa. V mnohých prípadoch skúma témy, ktoré čerpá z iných kontinentov a komunit so svojiskými zvykmi, odlišným jazykom a politickou štruktúrou. Aktívne sa tiež venuje práci s ľudskou pamäťou, dokumentujúc osobnejším prístupom život konkrétnej osoby a jej vzťah k minulosti.

Matej Vakula (1981) skúma vo svojej intermediálnej tvorbe spôsoby, akými je používaný a politizovaný verejný priestor. Jeho umelecký výskum je založený na princípoch do-it-yourself či open source, ktoré aplikuje na problematiku verejnej sféry, reflektujúc tematiky bezpečnosti a slobody, globálneho a lokálneho, privatizácie, politického a osobného atď. Jeho ambíciou je prispieť svojimi projektmi, založenými na využívaní nástrojov umeleckej intervencie, performance, radikálnej geografie archívu, zdieľania, softvéru a internetového umenia k pozitívnej sociálnej zmene spoločnosti.

Minuloročný víťaz Ceny Oskára Čepana Tomáš Rafa (1979), ktorý absolvoval Ateliér intermédií a digitálnych médií Michala Murina na Akadémii umení v Banskej Bystrici a Ateliér Prof. Grzegorza Kowalského na Akadémii umení vo Varšave, sa samostatnou výstavou predstavil v priestoroch Kabinetu Slovenskej národnej galérie v rámci výstavy Respect Existence Or Expect Resistance! v júni a júli 2012 (14. jún – 24. júl). Na výstave prezentoval projekt NewNationalism.eu, na ktorom pracuje už vyše troch rokov. Nosnými ideami je hľadanie vzťahov medzi majoritným obyvateľstvom a minoritou s využitím audiovizuálnych prostriedkov. K témam ako vymedzovanie hraníc medzi patriotizmom a nacionalizmom či extrémizmom pribudli okruhy tém ako globálna ekonomická kríza či boj za sexuálnu rovnosť. Autor sa snaží o integráciu projektu do kontextu globálneho aktivizmu. Samotná výstava nadväzovala na ideové odkazy paralelne prebiehajúceho berlínskeho bienále (7. Berlin Biennale), v rámci ktorého sa Rafa stal kurátorom internetového projektu s témou aktivizmu vo svete Art Covers Politics.

Časť výstavy tvoril výber z akcií, v rámci ktorých verejné zhromaždenia bojovali proti rasovej, náboženskej a sexuálnej neznášanlivosti. Boli to videá, natočené v Berlíne, Zürichu, Varšave a Brne. Druhou časťou výstavného projektu Respect The Existence or Expect Resistance! boli aktuálne protesty proti fungovaniu politických systémov v regióne východnej Európy. Témou demonštrácií bolo vlastné

obohacovanie jedincov ako dôsledok globálnej ekonomickej krízy. Vo výbere sa jednalo o reportáže z protestov Gorila v Bratislave a Holešovickej výzvy v Prahe, v paralele s videami z akcií hnutia Occupy Wall Street v New Yorku (USA).

Víťazka Ceny Oskára Čepana 2013 Mira Gáberová sa zúčastní rezidenčného pobytu v USA v mesiacoch apríl-máj 2013, jej samostatná výstava sa uskutoční v priestoroch Esterházyho paláca v júni a júli 2013.

I.2 AUKCIA SÚČASNÉHO SLOVENSKÉHO UMENIA 2012

Za N – CSU: Lucia Gavulová, Bohdana Hromádková

V spolupráci s: Aukčná spoločnosť Sotheby's

Generálny partner: Západoslovenská energetika, a. s., člen skupiny E.ON

v spolupráci s Nadáciou Pontis

Partneri: Galleria Eurovea, Bang & Olufsen, akzent media

Nadácia – Centrum súčasného umenia zorganizovala 5. decembra 2012 už desiaty ročník Aukcie súčasného slovenského umenia, ktorú každoročne pripravuje pod záštitou aukčnej spoločnosti Sotheby's Austria. Aukcii predchádzala predaukčná výstava, ktorá sa konala v dňoch od 30. novembra do 4. decembra 2012 v priestoroch Skladu 7 na Pribinovej ulici a denne bola verejnosti sprístupnená v čase od 13:00 do 19:00 hodiny. Aukcia má benefičný charakter a výťažok z nej putoval na ďalšiu podporu projektov súčasného umenia, organizovaných N-CSU. Projekt nasledoval svoje poslanie spájania sveta umenia so svetom zberateľstva, stimulácie trhu so súčasným umením a širšej prezentácie diel mladšej a strednej generácie tvorcov. V rámci zostavovania kolekcie aukčných diel bola aj v roku 2012 najsmereďnejšou ambíciou ponuka toho najzaujímavejšieho a najprogresívnejšieho, čo v ateliéroch súčasných slovenských umelcov vzniká a predstavenie týchto diel verejnosti.

Na aukcii súčasného slovenského umenia bolo pod vedením licitátorky Andrey Jungmann z kolekcie 68 diel vydražených 15 diel v celkovej hodnote 7 370 EUR. Percentuálna úspešnosť dražby bola 15 %. Aj v roku 2012 kurátorka aukcie dôsledne vyberala a zostavovala aukčnú kolekciu. Proces selekcie sprevádzali návštevy ateliérov umelcov, prezerania portfólií, hľadanie nových a dosiaľ neobjavených talentov. Výsledkom bola konzistentná koncentrácia šesťdesiatichôsmich diel, v zastúpení prevažne médií maľby a fotografie. Oproti predošlému roku predstavila Nadácia v aukčnom výbere dvadsaťdva nových mien tvorcov, ktorí v doterajších kolekciami nemali zastúpenie, a spolu s nimi dvadsaťpäť nových diel. Jedno z nich bolo komunikované aj vo vizuále Aukcie súčasného slovenského umenia 2012 – konkrétne dielo mladého trnavského autora Martina Kochana s názvom Potápač, ktoré bolo úspešne vydražené.

Najväčší záujem zaznamenali diela mladých autorov, ktorých mená sa v aukcii objavili po prvý raz: Mareka Jarottu, Juraja Staroveckého, Kataríny Hruškovej, Richarda Roháča, či už zmieneného Martina Kochana. V ponuke však nechýbala ani overená zberateľská klasika v podobe diel Ivana Csudaia, Vladimíra Havrillu, Stanislava Filka, Milana Adamčiaka, Igora Kalného či Júliusa Kollera. Súčasťou

aukčnej kolekcie boli umelci: Ivana Oroszová, Lucia Stráňaiová, Igor Kalný, Ján Šipöcz, Marek Jarotta, Ján Kekeli, Rudolf Fila, Peter Bartoš, Michal Bôrik, Peter Cvik, Klaudia Kosziba, Vladimír Havrilla, Erika Miklóšová, Lucia Dovičáková, Adam Šakový, Katarína Morháčová, Boris Sirka, Ivan Csudai, Milan Adamčiak, Stanislav Filko, Oto Skalický, Martin Kochan, Filip Vančo, Jaroslav Kyša, Anton Podstraský, Martin Vongrej, Andrej Dúbravský, Katarína Janečková, Ivana Šáteková, Jarmila Mitriková, Jarmila Sabová, Slavomír Ďurkaj, Peter Janáčik, Juraj Starovecký, Július Koller, Matej Fabian, Rastislav Podoba, Juraj Kollár, Jarmila Mitriková a David Demjanovič, Dominik Hlinka, Zuzana Surkošová, Mira Gáberová, Svetlana Fialová, Katarína Hrušková, Anna Horčinová, Palo Čejka, Richard Roháč, Viktor Frešo, Jaroslav Varga, Marcel Mališ a Radovan Čerevka. Aukciou sprevádzala a diela licitovala Andrea Jungmann, Senior Director pre Sotheby's Rakúsko a Maďarsko.

I.3 OPEN GALLERY 2012

Za N-CSU: Lucia Gavulová

Kategória: Grant OSF

Partneri: Nadácia otvorenej spoločnosti

Nadácia – Centrum súčasného umenia koncipuje výstavný program pre OPEN Gallery s ambíciou vytvoriť vyváženú sériu výstavných projektov súčasného slovenského a českého umenia s presahom na zahraničnú umeleckú scénu. Výber výstavných projektov, ako aj ich kvalitatívnu úroveň, každoročne garantuje galerijná rada, zložená z kurátorov a teoretikov súčasného vizuálneho umenia na Slovensku, menovaná Nadáciou – Centrum súčasného umenia. V roku 2012 bola tvorená Danielom Grúňom, PhD., Mgr. Luciou Gregorovou-Stachovou a Mgr. Luciou Gavulovou za N-CSU.

Odborná komisia vyberala z projektov, ktoré sa o výstavný priestor uchádzali na základe výzvy adresovanej kurátorskej a umeleckej obci, so zadaním základných podmienok, ktoré by ten ktorý projekt mal spĺňať. Základným kritériom výberu bola prezentácia kvalitných, koncepcne zmysluplných projektov, prevažne skupinového charakteru a pod záštitou kurátora – bez obmedzenia na slovenský či český výstavný kontext. O možnosť vystavovať v OPEN Gallery sa v roku 2012 uchádzalo 20 výstavných projektov. V rámci možných termínov, poskytnutých pre tento zámer Nadácii – Centrum súčasného umenia Nadáciou otvorenej spoločnosti, vybrala komisia päť projektov, ktoré sa v roku 2012 realizovali v mesiacoch júl, august, september, október a december.

1.

Martina UHLÍŘOVÁ

DOMÁCÍ ARCHEOLOGIE

Kurátorka: Katarína Uhlířová

Otvorenie: pondelok, 20. augusta 2012 o 18:00 hod.

Miesto: OPEN Gallery, Baštová 5, Bratislava

Trvanie: 21. august – 16. september 2012

Partneri: OSF, www.osf.sk

„Ľudia ani domáce zvieratá už tu nie sú. Ostali len podivné objekty. Stopy. Zvyšky syntaxe. Originálne i novo nájdené povedomé fragmenty. Objekty možno zviditeľňujú vzťahy, činnosti a rituály, ktoré sa kedysi pravidelne opakovali. Domáce objekty nie

sú ilustráciou. Sú neúplnou sondou. Zdrojom. Vizuálnou spomienkou na osoby, zvieratá, veci a činnosti, vzťahujúce sa k priestorom, veľkoryso nazývaným Vedľa kuchyne, Malá pivnica, Privát I, II a III, Rádio. Výstava je skrumážou objektov, statických i pohyblivých obrazov, zvukov a textov dvoch blízkych osôb, ktoré spolu možno nikdy dlhodobo nebývali. Jedná sa o dva paralelné, navzájom sa prelínajúce i mimobežné svety. Domáci archeologie nadväzuje na predošlé dva výstavné projekty, realizované v bratislavskej OPEN Gallery uplynulé dva roky. Umenie Jana Pfeiffera, Jiřího Thýna i Martiny Uhlířové sledujem dlhodobo. To, že ich práce rada vystavujem v Bratislave, nie je náhoda. Súčasťou vernisáže výstavy v podzemných priestoroch galérie by tento krát mohlo byť nie len stretnutie priateľov, ale aj autorské čítanie a diaprojekcia zo súkromného archívu.“ Katarína Uhlířová

2.

Dana MACHAJOVÁ a Barbora ŠVARCOVÁ

ZÁHYB DECHU

Otvorenie: pondelok, 1. októbra 2012 o 18:00 hod.

Miesto: OPEN Gallery, Baštová 5, Bratislava

Trvanie: 2. október – 28. október 2012

Partneri: OSF, www.osf.sk, Majer Zemianske sady

Projekt ZÁHYB DECHU voľne vychádzal z fotografických sérií Le Mouvement Etienne-Julese Mareyho z konca 19. storočia, analyzujúcich ľudský pohyb pomocou fotografie. Pohyb v nich bol znázornený ako schéma eliminujúca akékoľvek predmety či priestorové prvky, ktoré sú nesporne asociované práve s fotografickým aparátom. Východiskovým bodom pre umelkyne bola fotografia figuranta, zahaleného v čiernom odeve, s vyznačenými záchytnými bodmi pre prevádzanú analýzu (biele bodky a čiarky na jednej strane tela) a schéma, ktorá je fotografickým záznamom chôdze tejto figúry. Ponímanie pohybu, ktoré bolo projektované iba v dvojdimenzionálnej rovine, transponovalo čas do priestoru a zároveň eliminovalo telesnosť, ktorá bola objektom skúmania.

3.

STARTPOINT: PRIZE FOR EMERGING ARTISTS 2012 – Bratislava Edition

Cecilia Nygren (KKH Stockholm)

Noam Darom (VŠUP Praha)

Jon Derganc (ALU Ljubljana)

Petra Hermanová (FaVU Brno)

Artur Niestroj (KH Kassel)

Noële Ody (AdBK Wien)

Benjamin Orlow (Goldsmiths London)

Kurátor: Pavel Vančát

Otvorenie: štvrtok, 13. decembra 2012 o 18:00 hod.

Miesto: OPEN Gallery, Baštova 5, Bratislava

Trvanie: 14. decembra – 10. januára 2013

Partneri: Open Society Foundation, Nadace Arbor vitae

Výstava v Open Gallery predstavila všetkých ocenených umelcov ceny StartPoint 2012. V priebehu desiatich rokov existencie sa StartPoint rozvinul z národnej

prehliadky diplomových prác, iniciovaných Galériou Klatovy / Klenová, v rozsiahly celoeurópsky projekt, mapujúci natupujúce umelecké talenty, organizovaný od roku 2010 Nadáciou Arbor vitae. V roku 2012 preskúmali štyria kurátori spolu s ďalšími spolupracovníkmi 37 umeleckých škôl z 18 európskych krajín, aby následne vybrali najzaujímavejšie diplomové práce, z ktorých bolo na záverečnú výstavu vybraných 22 umelcov. V roku 2012 sa finálna výstava StartPoint konala v priebehu augusta v pražskom Centre súčasného umenia DOX a bola nasledovaná dvoma výberovými výstavami vo Victoria Art Center v Bukurešti a v Open Gallery v Bratislave. Všetci ocenení umelci budú v roku 2013 pozvaní na mesačnú rezidenciu v Prahe, zakončenú spoločnou výstavou. Hlavnou cenou súťaže je možnosť samostatnej výstavy v Muzeu výtvarného umění v Chebu a sponzorstvo produkcie vlastného katalógu. (Startpoint bol podporený v rámci programu Culture Európskej únie a Ministerstvom kultúry v ČR. Nadácia – Centrum súčasného umenia je partnerom projektu od roku 2010.

4.

PODOZRIVÝ VOĽNÝ ČAS

Kurátorka: Jana Kapelová, Jana Písaříková

Otvorenie: štvrtok, 17. januára 2013 o 18:00 hod.

Miesto: OPEN Gallery, Baštová 5, Bratislava

Trvanie: 18. januára – 10. februára 2013

Partneri: OSF - www.osf.sk

Výstava predstavila syntézu umeleckých projektov Jany Kapelovej a Radka Mačuhu. Kým Jana Kapelová sa rozhodla vystaviť objekty, ktoré vznikli behom pracovnej doby nie ako výsledok pracovnej činnosti, ale ako dôsledok potreby kreatívnej sebarealizácie alebo revolty voči zamestnávateľovi. Radko Mačuha sa rozhodol sprostredkovať pohľad na umelca v okamihu, kedy sa venuje svojím koníčkom. Ich spoločným menovateľom je tak problematická poloha voľného času. Vystavujúci umelci: Cyril Blažo, Martin Boriš, Pavlína Cahová, Daniela Čepčíková, Horst Diesenbach, Tomáš Džadoň, Viktor Frešo, Bohuslav Gartčíg, Marek Grman, Linda Jamborová, Katarína Janečková, Juraig, Vierošlava Leitmanová, Samo Marec, Ľuboš Medveď, Memfer, Svätopluk Mikyta, Martina Minorová, Juliana Mrvová, Róbert Pányi, Martin Piaček, R.S., Martin Sliz, Erik Šille, Oľga Šimeková, Veronika Šramatyová, Dušan Veselovský, Simona Zigmundová (ostatní autori chceli ostať v anonymite)

I.4 BRATISLAVA ART FESTIVAL – BLAF 2012

Termín a miesto realizácie projektu:

4.-7. október 2012, Slovenská národná galéria a participujúce glérie v Bratislave

Organizátori: Nadácia – Centrum súčasného umenia, Clockwise – Timeless Ideas

Za N – CSU: Lucia Gavulová, Bohdana Hromádková

Za Clockwise: Uršula Žúži

Externá spolupráca: Eva Specogna Kotláríková

V spolupráci s: Slovenská národná galéria

Hlavní partneri: Nadácia ORANGE, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky,

Pilsner Urquell, Bratislava mesto, BKIS

Partneri: British Council, Billa, Platiť sa oplatí – inkasné centrum, Panta Rhei, Coffee and Co, Areaprint, Koh-I-Noor, Bang and Olufsen, McDonald's, Jack Daniel's

Mediálni partneri: Rádio_FM, bigmedia, SITA, SME, H.O.M.i.E, Inspire Magazine, in.ba, Bratislavský kuriér, Vlna, Port No.21, Art Plan, Laser Media, Webnoviny.sk, Bratislavaguide.com, ephoto.sk, citylife.sk, festivaly.sk, WineShop
Partneri sprievodných podujatí: Clubovka, Slovak Fashion Council, Kinečko, NuSpirit Music Club and Bar, Sem, Čerstvé ovocie, Photoport, Batelier

V roku 2012 pripravila Nadácia – Centrum súčasného umenia s produkčnou spoločnosťou Clockwise a v spolupráci so Slovenskou národnou galériou tretí ročník úspešného festivalu vizuálneho umenia BLAF – Bratislava Art Festival. Niesol sa v podobnom duchu ako predošlé dva ročníky; okrem možnosti štvordňových pochôdzok po vyše dvadsiatich prihlásených galériách, ktoré si pri príležitosti tretieho ročníka festivalu pripravili inšpiratívny a bohatý program, bol súčasťou jesenného podujatia aj zaujímavý sprievodný program, ktorí pripravili organizátori v partnerskej spolupráci s nezávislými iniciatívami. Cieľom festivalu bolo aj v roku 2012 priblížiť širokej verejnosti dianie na slovenskej umeleckej scéne nenútenou a atraktívnou formou a zároveň posilniť komunitný charakter bratislavskej umeleckej scény a jej vzájomný vzťah s laickým i odborným publikom.

Vizuál projektu v minulom roku komunikoval dielo známeho slovenského umelca Romana Ondáka (1966) s názvom Good Feelings in Good Times (2003). Jedná sa o fotografický záznam performance, ktorá sa medzičasom stala súčasťou zbierky londýnskej Tate Gallery (Tate Collection). Dielo predstavuje vo formálnom výstupe fiktívny rad reálnych ľudí, ktorý autor situoval väčšinou pred priestory galérií alebo múzeí, prípadne – ako na fotografii vizuálu – priamo do výstavných priestorov (výstava Ostalgia, v New Museum New York). Good Feelings in Good Times dobre komunikovalo posolstvo festivalu – vzbudiť v ľuďoch zvedavosť, záujem, spontánne pridávanie sa k ostatným, ústiace do spoločného navštevovania galérií, v prípade nutnosti aj stáť v rade – pretože na kvalitu sa oplatí počkať. Festival BLAF vizuálom navyše komunikovalo dielo momentálne najúspešnejšieho slovenského vizuálneho umelca na svetovej úrovni, v roku 2010 finalistu prestížnej newyorskej Hugo Boss Prize, ktorého dielo Loop bolo v rovnakom roku vyhlásené americkým magazínom Artforum ako jedno z piatich najväčších umeleckých udalostí roka.

Začiatok festivalu bol venovaný koncertnému úvodu na nádvorí Slovenskej národnej galérie. Na úvod zahrála kapela Business Leaders Rock'n'Roll Band, unikátny mix topmanažérov s profesionálnymi muzikantami - Luciou Lužinskou, Pecim Uherčíkom, Vratkom Rohoňom a Mariánom Greksom. Po nej vystúpili headlineri večera Billy Barman a formácia Chiki liki-tua.

Do festivalu sa zapojilo vyše dvadsať bratislavských galérií, ktoré počas festivalových dní ponúkli obohatenú dramaturgiu v podobe workshopov, diskusií, stretnutí s vystavujúcimi umelcami, edukatívnych programov, vínnej cesty galériami a mnohého iného. Súčasťou programu boli mnohé aktivity a workshopy venované rodinám s deťmi.

Prehľad a popis sprievodných programov:

- Ako na umenie? – Prednáška Andrei Jungmann
Prednáška poprednej odborníčky Andrey Jungmannovej, pracujúcej pre spoločnosť Sotheby's, bola venovaná najnovším trendom a tendenciám v rámci obchodu

s umením, ale aj všeobecným charakteristikám tohto fenoménu a jeho vývoja. Zameriavala sa aj na obchod s najsúčasným umením, analyzovala všeobecné charakteristiky a vývoj tohto fenoménu. Prednáška mala vysokú návštevnosť a sprevádzala ju plodná diskusia, iniciovaná zo strany návštevníkov.

- **Víkendujeme s umením**

V Letnom pavilóne bol pripravený pestrý víkendový program, orientovaný na cieľovú kategóriu ako širokej verejnosti, tak rodín s deťmi. Návštevníci sa mohli voľne zapojiť do aktivít, v rámci ktorých sa experimentovalo so zvukom, skúšalo remeslo šperkárov, techniky spracovania polaroidovej fotografie a tvorilo spoločné, „kolektívne“ dielo.

- **Blaf Market**

Predstavil 25 originálnych značiek nielen zo Slovenska a zožal na tomto ročníku podujatia mimoriadny úspech a veľký záujem zo strany návštevníkov, širokej verejnosti. Súčasťou podujatia boli Blaf Market Workshops Recy náramok by Ellena a Instantná fotografia, o predvedení kreatívnych techník spracovania polaroidovej fotografie.

- **X-tá Clubovka**

Podujatie predstavilo výraznú osobnosť súčasného svetového dizajnu – Rossanu Orlandi. Galeristka (Via Bandello 14/16, Miláno) transformovala v roku 2002 bývalú továreň v Miláne na najexkluzívnejšiu destináciu dizajnu. Spazio Rossana Orlandi zviditeľňuje nádejných mladých dizajnérov z celého sveta a sústreďuje sa na najavantgardnejšie a najmodernejšie zo sveta dizajnu.

- **Móda – inšpirácie k úspechu**

Prednášky a diskusie na tému Fashion Business s domácimi aj zahraničnými hosťami dopĺňala výstava Absolventi módy 2012 katedry textilnej tvorby na VŠVU. Projekt Lindy van Dalen odhalil unikátne módne kresby návrhárky pôsobiacej v 50. rokoch minulého storočia v Prahe i Budapešti. Seminár Not Just A Label – A Seminar on Creative Entrepreneurship predstavil v podaní Stefana Siegela koncept, príbeh úspechu i ťažkosti spojené s módnym biznisom, a prezradil kľúčové informácie, ako založiť a udržať vlastnú úspešnú módnú značku.

- **Kinečko blafuje**

V rámci projektu sa predstavili zavedené formáty ako Fest Anča – medzinárodný filmový festival animovaných filmov, ktorý premietol víťazný poľský film Marty Pajekovej Snová šnúra.

- **4SEM**

Projekt medzinárodného výtvarného sympózia SEM bol kreatívnym interdisciplinárnym stretnutím výtvarníkov z rôznych oblastí vizuálneho umenia v autentických priestoroch domu a ateliéru Evy Masarovičovej, sochárky, šperkárky a medailérky na počesť jej celoživotnej tvorby. Počas BLAF-u sa v interiéroch aj exteriéroch domu uskutočnila prehliadka vytvorených diel z aktuálneho sympózia SEM.

- **Gallery wine rout**

Degustácia slovenských i zahraničných vín spolu s prehliadkou aktuálnych výstav priamo v priestoroch galérií Krokus, Photoport a SPACE.

- Otvárací koncert na nádvorí SNG

Príjemný večer v netradičnom prostredí nádvoría SNG na koncerte hudobných skupín Business Leaders Rock'n'Roll Band, Billy Barman a Chiki Liki Tua.

- Batelier meets BLAF

Street Art Workshop bol zameraný na súčasné vizuálne trendy v smeroch ako street art. Tvorivé dielne, ktoré boli súčasťou eventu, boli prístupné pre všetky vekové kategórie, vrátane detí;

Work and Travel bol krstom nového divadelného priestoru premiérou predstavenia Work and Trouble, autorským divadelným projektom, reflektujúcim súčasnú situáciu v rámci migrácie Slovákov do zahraničia;

Zdiery Sounds aka. vizuálni umelci Ivan Herényi a Pavol Čejka, previedli divákov svojou pestrou škálou hudobnej produkcie.

- Nu Spirit Club

Konli sa tu koncerty a sprievodný program v podobe vystúpení rôznych DJ's a performerov:

XXYYXX & Giraffage (USA), DJs Superskank & Nowhere Man, DJ VUK Dedier (Sexy Deutsch / Vienna / AT), DJs Siba & Dzunya aka Junior, Make Some Noiz! The Suicide of Western Culture (ESP) ai.

Počet a mená účinkujúcich a ďalších osôb podieľajúcich sa na projekte:

Okrem menovaných sprievodných podujatí a ich aktérov sa na projekte ďalej podieľali: Slovenská národná galéria, CT Gallery s.r.o., Galéria Cypriána Majerníka, Galéria Čin Čin, Galéria enter, Galéria Francúzskeho inštitútu, Galéria HIT, Galéria Medium, Galéria Nova, Galéria Slovenskej výtvarnej únie (Umelka), Galéria X, Krokus Galéria, Max Klinger, OPEN Gallery, Photoport, Satelit, T-Gallery, SPACE, tranzit.sk.

Projekt zarezoval v celom meste Bratislavy a výstupom bolo zaradenie podujatia do kalendára kultúrnych akcií hlavného mesta Bratislavy. Najväčším úspechom Festivalu bolo zasiahanie širokej verejnosti a iných cieľových skupín, ktoré doposiaľ galérie navštevovali málo alebo v galérii doposiaľ neboli nikdy.

Propagácia projektu prebiehala pred podujatím počas mesiacov august – september, formou televíziy a rozhlasových spotov, printovej inzercie, billboardovej kampane, internetovej kampane (mailing, sociálne siete, webová stránka projektu a partnerov) a na webovej stránke www.blaf.sk, ktorá funguje ako informačný portál s detailným programom celého podujatia, s prelinkovaním na všetky zainteresované galérie, kultúrne inštitúcie a partnerov. Mediálna kampaň prebiehala v podobe TV spotov na TA3 a STV, rádio spotov v Slovenskom rozhlase a na Rádiu FM, v printových médiách ako Hospodárske noviny, Sme, týždeň, Atrium, Inspire Magazine, Season's Report a na propagačných materiáloch BKIS. Kampaň dopĺňali bannery na internetových portáloch a citilights v centre mesta Bratislava (Apollo, Carlton garáže, Hviezdoslavovo nám., Eurovea). Prezentačnými materiálmi k projektu boli skladačka – informačný leták, distribuovaný v náklade 50 tisíc ks (mapa s ponúkaným programom zapojených galérií a sprievodnými podujatiami), veľkoplošná plachta /

banner na budove Slovenskej národnej galérie, plagáty A1, určené na plochy PreSent a BKIS, plagáty A4, distribuované cez spoločnosť Bigmedia v MHD prostriedkoch, bannery vo webovom priestore v rámci mediálnej kampane a VIP pozvánky.

II. Grantové programy:

V roku 2012 Nadácia – Centrum súčasného umenia neotvorila žiadny grantový program a neudelila žiadne finančné granty.

III. Informačné centrum:

Nadácia – Centrum súčasného umenia slúži odbornej i laickej verejnosti aj ako odborné informačné centrum. Rôznymi formami poskytuje a sprostredkováva informácie o súčasnom výtvarnom umení, o možnostiach prihlásenia sa na sympóziá, semináre a workshopy, ako aj o možnostiach získania grantov, štipendií či stáží v oblasti umenia a kultúry.

III.1 KNIŽNICA

Knižnica ponúka k prezentačnému štúdiu domáce a zahraničné publikácie a množstvo katalógov a odborných časopisov predovšetkým o súčasnom výtvarnom umení. Knižnica je priebežne dopĺňaná o nové publikácie a po celý rok prístupná pre odbornú i laickú verejnosť v priestoroch Nadácie – Centra súčasného umenia na Kozej ulici 11 v Bratislave.

III.2 DOKUMENTÁCIA

Dokumentácia o slovenskom výtvarnom umení 20. storočia, ktorá je k dispozícii v priestoroch nadácie, je spracovaná v dvoch kategóriách:

Comprehensive Documentation sprostredkováva informácie o slovenských umelcoch činných vo výtvarnom umení po roku 1945. Vybraní historici umenia vypracovali v rokoch 1993 – 1995 dokumentáciu zahrňujúcu biografické a bibliografické údaje 23 výtvarných umelcov, ktorá obsahuje kópie dôležitých článkov, zoznam individuálnych a skupinových výstav, zoznam diel zastúpených v súkromných a verejných zbierkach, reprodukcie diel, katalógy a nakoniec sadu diapozitívov (na digitálnom nosiči je prístupná dokumentácia tvorby troch autorov: Ester Šimerová-Martinčeková, Michal Kern, Mária Bartuszová).

Databáza výtvarných umelcov je dokumentáciou tvorby súčasných slovenských výtvarných umelcov, ktorá obsahuje biografické a bibliografické údaje, obrazové materiály, katalógy, fotografie diel, kópie článkov atď. Databáza obsahuje aj kontaktné adresy výtvarníkov a je neustále dopĺňaná o aktuálne informácie, ako aj o nových mladých slovenských autorov nastupujúcej generácie. Materiály sú určené pre odbornú i laickú verejnosť doma i v zahraničí. Databáza je určená na prezentačné štúdium v sídle Nadácie – Centrum súčasného umenia na Kozej ulici 11 v Bratislave.

IV. Nadácia a PR:

V roku 2012 o nás písali SME, Pravda, Hospodárske noviny, Národná obroda, Plus jeden deň, Inspire Magazine, Season's Report, .týždeň, Ateliér, Art and Antiques, Atrium, Flash Art, Profil, Bratislavský kuriér, in.ba, Vlna a iné;

TV a rozhlasové spoty boli uverejnené v médiách TA3, STV, Rádio_FM, Rádio Devín;

Naše projekty boli propagované v rámci exteriérových plošných kampaní cez siete BKIS a Present a citylighty JC Decaux (Apollo, Carlton garáže, Hviezdoslavovo nám., Eurovea), v priestoroch MHD prostredníctvom spoločnosti bigmedia.

Napísali o nás napr.:

„Sedemnásty ročník prestížneho ocenenia pre mladých umelcov do 35 rokov už pozná mená svojich finalistov. Od teraz budú mať štyria finalisti, Tomáš Džadoň, Mira Gáberová, Oto Hudec a Matej Vakula, čas na prípravu diel, ktoré uvidia diváci 20. Septembra – v deň vyhlásenia víťaza. Výstava finalistov bude v priestoroch Umeleckej besedy Slovenska v Bratislave a potrvá do 14. októbra. Víťaz získa finančnú odmenu, rezidenčný pobyt v New Yorku a samostatnú výstavu v Slovenskej národnej galérii. Tam sa už zajtra predstaví minuloročný víťaz Tomáš Rafa s výstavou Respect existence or expect resistance. Od apríla sa o Cenu Oskára Čepana prihlásilo 35 uchádzačov tvoriacich na poli vizuálneho umenia. O štvorici finalistov rozhodovala porota v zložení: Edit András (HU), Fedor Blaščák (SK), Ondřej Chrobák (CZ), Maja Fowkes a Reuben Fowkes (GB, CRO) a Gábor Hushegyi (SK). Cena je súčasťou medzinárodnej siete príbuzných súťaží, organizovaných v strednej a východnej Európe. V Česku je to súťaž Cena Jindřicha Chalupeckého, o ktorú sa budú uchádzať Adéla Babanová, autorská dvojica Jiří Böhm a Jiří Franta, Vladimír Houdek, Richard Loskot a Jiří Thýn. Rozhodujúca výstava ich diel bude v Domě pánu z Kunštátu v Brne, slávnostné vyhlásenie z Divadla Husa na provázku odvysielala 30. novembra aj Česká televízia. Sprievodný program bude prebiehať v niekoľkých českých mestách a po prvýkrát aj v Bratislave.“

(Zdroj: SME, autor: Jana Močková, 19.9.2012, názov: Finalisti Ceny Oskára Čepana 2012)

„Aj ja chcem vidieť!“ píše sa na plagátoch zobrazujúcich ľudí čakajúcich na umenie. Dielo jedného z momentálne najúspešnejších slovenských vizuálnych umelcov Romana Ondáka s názvom Good Feelings In Good Times sa stalo inšpiráciou pre kampaň štvordňového maratónu bratislavskými galériami, ktorý sa začína už dnes. Čakať v rade do galérie či múzea je u nás skôr zbožným priáním galeristov a umelcov ako realitou. Zvýšiť povedomie o dianí na slovenskej scéne a zároveň posilniť jej komunitný charakter a vzájomný vzťah s laickým i odborným publikom si festival BLAF / Bratislava Art Festival pokladá za cieľ už tretí rok. Dvadsať prihlásených galérií, diskusie, prednášky, koncerty aj sprievodné akcie, to všetko sa odohrá v hlavnom meste počas nasledujúcich dní. Podujatia sú pre návštevníkov zadarmo. (...)

(Zdroj: Pravda, autor: Katarína Šamajová, 3.10.2012, názov: Aj vy chcete vidieť BLAF?)

„Po prvé, po druhé – predané! Drevené kladivká a obrazy za státisíce dolárov sú pre väčšinu z nás len scénami z amerického filmu. Prednáška Andrey Jungmann, špičkovej pracovníčky najvplyvnejšieho aukčného domu Sotheby's, priblížila minulý

týždeň vo štvrtok svet aukcií a umenia v budove Slovenskej výtvarnej únie počas Bratislava Art Festivalu – BLAF.

Aké špecifiká má trh s umením v porovnaní s inými odvetiami?

V prvom rade je to luxus. Trh s umením je určený vyslovene pre spotrebiteľov, ktorí majú peniaze a majú ich tak veľa, že im nerobí problém investovať obrovské sumy do nákupu obrazov jedine preto, že sa im páčia, alebo že si povedali, že im budú visieť v obývačke. Ako každý trh, čo obchoduje s luxusnými objektmi, aj trh s umením je určený pre úzky okruh ľudí, a preto je veľmi nestabilný.

(...)“

(Zdroj: Pravda, autor: Katarína Šamajová, 8.10.2012, názov: Andrea Jungmann: Predali sme starú tortu za 29-tisíc dolárov)

„Tretí Bratislavský Art Festival sa koná od 4. do 7. októbra. Výstavy a program sa dajú absolvovať pešo, na bicykli, s pohárom vína, s autormi alebo s deťmi. Tretí Bratislavský Art Festival – BLAF otvorí ako obvykle koncert na nádvorí Slovenskej národnej galérie. V piatok 5. októbra bude hrať Business Leaders Rock’n’Roll Band, unikátny mix topmanažérov s profesionálnymi muzikantmi – Luciou Lužinskou, Peci Uherčíkom, Vratkom Rohoňom a Mariánom Greksom. Po nich vystúpi Billy Barman a Chiki liki-tua. Festival sa začína už vo štvrtok a potrvá do nedele. Tento rok sa doň zapojilo vyše dvadsať bratislavských galérií. Ukážu, čo sa deje na umeleckej scéne, a vďaka programu, ktorý na záver prvého októbrového týždňa chystajú, vytvoria priestor na posilnenie väzieb ako medzi umeleckou komunitou, tak aj medzi tvorcami a publikom. Na výber budú workshopy, diskusie, stretnutia s vystavujúcimi umelcami a podobne. (...)“

(Zdroj: sme.sk, autor: Viera Juhászová, 28.9.2012, názov: Tip na víkend: BLAF)

„Hádam to ešte nie je všetko, podpichol napäté publikum licitátor. Aukčná spoločnosť Sotheby’s dražila začiatkom mája v New Yorku obraz Edvarda Muncha Výkrik a v dusnej atmosfére sa cena zastavila na osemdesiatich miliónoch dolárov. Po slovnej intervencii licitátora sa súťaž opäť rozbehla a kladivko padlo až pri sume 107 miliónov. Spolu s províziou pre aukčný dom vo výške takmer trinásť miliónov sa tak dosiahla historicky najvyššia suma za umelecké dielo vo verejnej aukcii – 119,9 milióna dolárov. Andrea Jungmannová pracuje v aukčnej spoločnosti Sotheby’s už vyše dvadsať rokov a ako šéfka jej rakúskej pobočky sa podieľala na predaji množstva významných diel. Dlhoročnou praxou v tejto oblasti nadobudla nielen komplexné znalosti o trhu s umením, ale aj zručnosti v psychológii aukčného predaja. Z jej bratislavskej prednášky na tému Umenie ako investícia si jednoduché odporúčanie mohli odnieť aj laici: ak máte radi umenie, kupujte to, čo sa vám páči.“

Nachádzame sa na výstave finalistov [Ceny Oskára Čepana](#), najvýznamnejšieho ocenenia pre mladých umelcov na Slovensku. Pri vystavených dielach ide hlavne o objekty, inštalácie, video či konceptuálnu tvorbu. Je to druh umenia, o ktorý je záujem aj na trhu?

Určite. Ak sa pozriete napríklad len na tohtoročný jesenný veľtrh s umením Viennafair vo Viedni, tak tam bolo možné vidieť v ponuke galérií veľmi veľa inštalácií, konceptuálneho umenia či videoartu.

Predávajú takúto tvorbu aj aukčné domy?

Aj my máme takéto diela v ponuke, no je komplikovanejšie ich predať. Súvisí to s tým, že tieto práce sú náročnejšie na prezentáciu. Predávame napríklad videoart, no v rámci jednej aukcie neponúkame veľa takýchto diel, pretože by sme pre ne museli vytvoriť samostatné kóje a to je už z praktických dôvodov problematické.

Hlavnú časť aukcií tvoria teda stále klasické obrazy.

Áno. Tam sa pohybujú tie vysoké ceny. Diela videoartu majú nižšie ceny aj preto, že často existujú v sériách. Nie je veľa zberateľov, ktorí chcú mať dielo existujúce v piatich exemplároch. Maľovaný obraz je vždy len jeden.

Koncentruje sa záujem kupcov na konkrétne obdobia?

Záujem sa zameriava na dve oblasti. Jednou sú impresionisti a klasická moderna, čiže mená ako Picasso, Renoir, Klimt či Schiele. Druhá oblasť je contemporary art, čiže súčasné umenie, pod ktorým v Sotheby's rozumieme umenie od polovice minulého storočia vyššie. Čiže autorov ako Warhol, Basquiat, Rothko alebo Pollock. Tu sú tie vysoké ceny. Existuje určité top ten umeleckých mien, ktoré fungujú ako značky a sú v centre záujmu.

Na trhu s umením sa pohybujete od roku 1989, čo je zároveň obdobie politických zmien vo východnej Európe. Ako sa otváral umelecký trh smerom na východ?

Po otvorení hraníc bol veľký záujem o to, čo sa u vás deje. Trvalo však veľmi dlho, kým sa umenie z Východu akceptovalo. Aj dnes je do veľkej miery nedocenené a stále je čo objavovať. Celkovo však platí, že oba svety sa prepojili. Práve Viedeň so svojim veľtrhom Viennafair funguje ako dobrý spojovací bod a ako možnosť prezentácie umenia z Východu. Aj na tohtoročnom veľtrhu bolo vidieť, že ponuka východoeurópskych galérií v ničom nezaostáva za západnými.

(...)

(Zdroj: e.trend, autor: Patrik Garaj, 18.11.2012, názov: Aukcia je vždy hra s ľuďmi)

V. Partneri v roku 2012:

Za finančnú pomoc a podporu v roku 2012 ďakujeme:

Areaprint

Art Plan

Artyčok.TV

Bang and Olufsen

bigmedia

BILLA

bratislavaguide.com

Bratislavské kultúrne a informačné stredisko

Bratislavský kuriér

British Council

citylife.sk

Club-Mate

Coffee and Co

Doba

e-photo.sk

Eurovea

festivaly.sk

Foundation For a Civil Society

Hlavné mesto Bratislava

H.O.M.i.E.

in.ba

Inspire Magazine
Jack Daniel's
KC Dunaj
Koh-I-Noor
Laser Media
Lemon – internetový časopis
Mc Donald
Ministerstvo kultúry SR
Nadácia Orange
Nadácia otvorenej spoločnosti
Nadácia Pontis
Panta Rhei
Pilsner Urquell
Platiť sa oplatí – inkasné centrum
Port No.21
Profil
Rádio_FM
Shiz.sk
SITA
Slovenská národná galéria
SME
Sotheby's Austria
Trust for Mutual Understanding
VLNA
Webnoviny.sk
WineShop.sk
Západoslovenská energetika, člen skupiny E-on
Zlatý Bažant

VI. Správa audítora: